

Behandeling bovenste luchtwegallergie

informatie voor patiënten

WAT IS EEN ALLERGIE?	3
WANNEER HEB IK LAST VAN MIJN ALLERGIE?	4
HOE WORDT EEN ALLERGIE BEHANDELD?	6
Beperking van blootstelling aan allergenen	
Symptoombestrijding	
Immunotherapie	
BEHANDELING MET IMMUNOTHERAPIE	10
Sublinguale immunotherapie (SLIT)	
Subcutane immunotherapie (SCIT)	
INFORMATIE VOOR HUISARTSEN	17
KOSTPRIJS IMMUNOTHERAPIE	18
DOSIS SUBLINGUALE IMMUNOTHERAPIE (SLIT)	20

WAT IS EEN ALLERGIE?

Allergie is een overdreven reactie van het menselijk lichaam wanneer het in contact komt met stoffen van buitenaf, zoals mijten, pollen of dierlijke huidschilfers. Die stoffen noemen we 'allergenen'. Ons immuunsysteem ziet die allergenen onterecht als een mogelijk gevaar, en maakt als reactie daarop specifieke antilichamen (IgE) aan tegen de allergenen. Die antilichamen veroorzaken een soort ontstekingsreactie als het allergeen opnieuw wordt ingeademd.

Mogelijke symptomen van allergie zijn:

Ter hoogte van de bovenste luchtwegen (allergische rhinitis/rhinoconjunctivitis)

- Loopneus
- Slijmen achteraan in de keel (postnasale drip)
- Verstopte neus
- Niezen
- Jeuk in de neus en/of aan het gehemelte
- Tranende, rode of jeukende ogen

Ter hoogte van de onderste luchtwegen (allergische astma)

- Piepende ademhaling (wheezing)
- Benauwdheid, kortademigheid
- Hoesten

Allergische astma vraagt om een bijkomende behandeling opgestart door de huisarts of longspecialist.

Verminderde levenskwaliteit

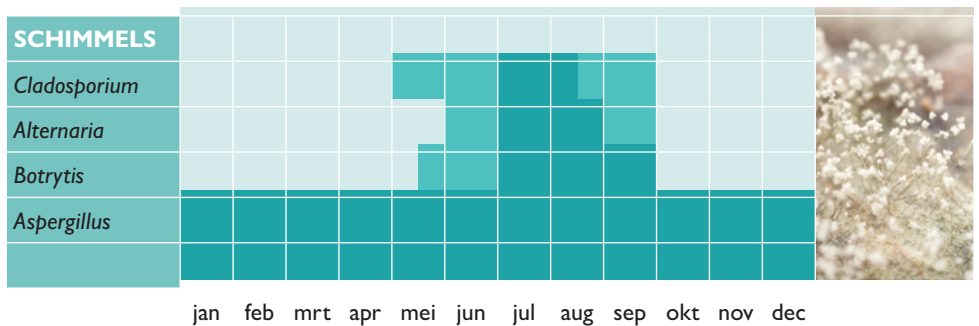
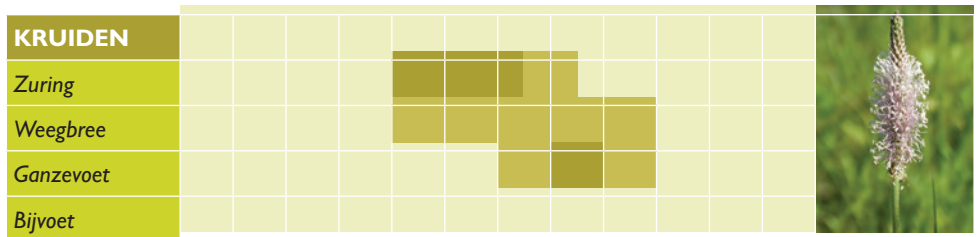
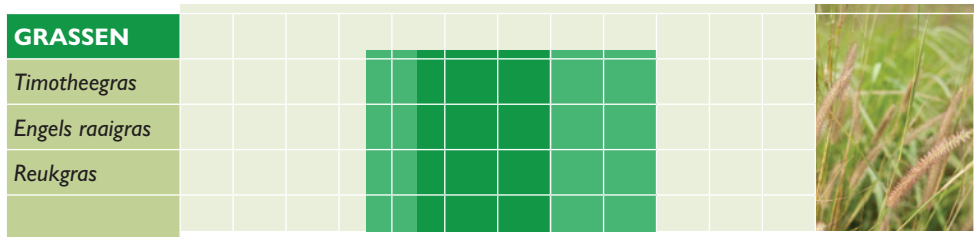
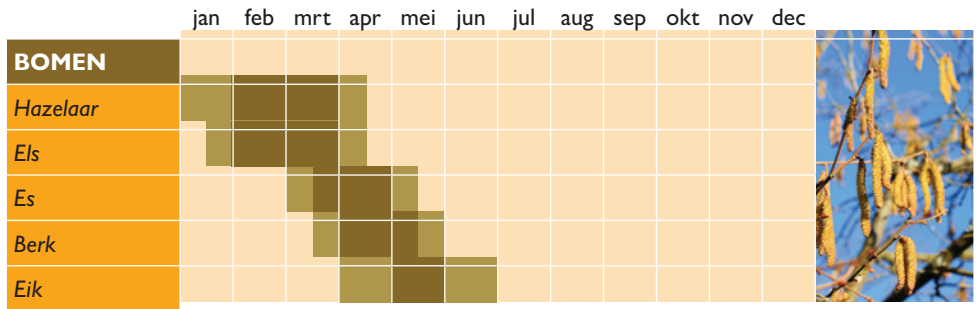
- Een allergie kan een impact hebben op onder meer de slaap, de productiviteit en het concentratievermogen.

WANNEER HEB IK LAST VAN MIJN ALLERGIE?

Boompollen en graspollen zijn seizoensgebonden allergenen en veroorzaken klachten in de maanden januari tot april (boom) en mei tot augustus (gras). Op www.hooikoortsradar.be wordt de hoeveelheid pollen in de lucht weergegeven op dat moment en de hoeveelheid die verwacht wordt de komende dagen.

Huisstofmijtallergenen kunnen het hele jaar door klachten veroorzaken.

Pollenkalender

HOE WORDT EEN ALLERGIE BEHANDELD?

De behandeling van allergie bestaat uit drie stappen:

1. Het zoveel mogelijk vermijden van blootstelling aan het allergeen.
2. Symptoombestrijding: het onderdrukken van de allergische klachten met medicijnen (zoals antihistaminicum, neusspoelingen, neusspray met cortisone ...).
3. De oorzaak van de allergie aanpakken met immunotherapie.

BEPERKING VAN BLOOTSTELLING AAN ALLERGENEN

Bij een allergie is de eerste stap van de behandeling altijd om de bron van de allergie zoveel mogelijk te vermijden en op die manier de klachten te verminderen.

Tips om boom- en graspollen te vermijden

- ✓ Hou rekening met de hooikoortsberichten via nieuwskanalen (bv. radio, televisie, sociale media). Volg het pollenniveau per provincie en per uur op via www.hooikoortsradar.be.
- ✓ Vermijd buitenactiviteiten waar mogelijk in het pollenseizoen.
- ✓ Bij droog weer kunt u het best uw ramen en deuren zoveel mogelijk sluiten. Verlucht het huis best 's ochtends vroeg.
- ✓ Draag een zonnebril.
- ✓ Laat wasgoed niet buiten drogen.
- ✓ Kies voor een vakantie aan zee, in plaats van in de bergen of een bosrijke omgeving.
- ✓ Ga wandelen of sporten na een regenbui of 's ochtend vroeg, dan is de concentratie aan boom- en graspollen in de lucht het laagst.

Tips om huisstofmijt te vermijden

- ✓ Gebruik bij voorkeur matrassen van polyether of schuimrubber. Voor matrassen, kussens en/of dekbedden kunt u eventueel speciale hoezen kopen. Die laten wel vocht door, maar zijn ondoordringbaar voor de huisstofmijten en hun uitwerpselen. Informeer hierover bij uw apotheek.
- ✓ Was het beddengoed tenminste één keer per week op minstens 60 graden.
- ✓ Gebruik gordijnen in dun katoen of kunststof, of lamellen die regelmatig schoongemaakt of gewassen kunnen worden op 60 graden.
- ✓ Zorg voor zo weinig mogelijk gestoffeerde meubels, zeker in de slaapkamer.
- ✓ Gebruik gladde materialen op de vloeren, zoals parket en kurk. Leg niet te veel tapijt op deze gladde ondergrond, want die zijn moeilijk schoon te houden en belemmeren de ventilatie.
- ✓ Zorg voor wasbare knuffels en was ze regelmatig op 60 graden.
- ✓ Ventileer dagelijks de slaapkamer. Sluit ventilatieroosters in de buitenmuren nooit af, ook niet in de winter.
- ✓ Poets vloeren altijd vochtig en stofzuig met een HEPA-filter.
- ✓ Laat de afzuigkap aanstaan na het koken (ongeveer een uurtje) om zoveel mogelijk stoom uit huis af te voeren.
- ✓ Droog uw was bij voorkeur buiten (in het geval u géén gras- of boompollenallergie heeft) of in een wasdroger.
- ✓ Een luchtreiniger met HEPA-filter in huis kan uw symptomen verlichten.

SYMPTOOMBESTRIJDING

Symptomatische geneesmiddelen hebben als doel om de allergieklachten te onderdrukken. Ze hebben dus geen effect op de oorzaak van de allergie, maar verminderen de symptomen. Deze geneesmiddelen zijn verkrijgbaar onder de vorm van neusspray, tabletten en oogdruppels. Neem de medicatie in zoals voorgeschreven door uw arts of apotheek.

IMMUNOTHERAPIE

Als de twee eerste stappen in het behandelingsplan (beperkte blootstelling en symptoombestrijding) onvoldoende zijn om de allergische klachten te verminderen, of als er nood is aan een definitieve oplossing, kan immunotherapie (desensibilisatie) opgestart worden in overleg met de arts.

Immunotherapie werkt niet in op de symptomen, maar pakt de oorzaak aan. Concreet beperkt immunotherapie de reactie van het lichaam op één of meerdere allergenen door de productie van antilichamen te verminderen. Daardoor zal de gevoeligheid voor deze allergenen dus afnemen. Een allergiebehandeling met immunotherapie via injecties of medicatie duurt volgens de aanbevelingen drie tot vijf jaar. Als de behandeling correct werd toegepast, blijft het effect voelbaar na het einde van de behandeling. Soms kan een booster nodig zijn. Het is mogelijk om meerdere behandelingen met immunotherapie tegelijkertijd te krijgen.

Contra-indicaties

Een behandeling met immunotherapie is geen optie als:

- X U een aandoening hebt die de werking van het afweersysteem beïnvloedt (bv. immuundeficiëntie, kwaadaardige tumor, auto-immuunziekte).
- X U ongecontroleerde of ernstige astma hebt.
- X Er een anafylactisch shock optreedt als reactie op bepaalde voeding of cutane allergietesten.
- X U een ernstige hart- en vaataandoening hebt, zoals een aandoening aan de kransslagaders (coronaire ziekten) of ernstige hoge bloeddruk (hypertensie).
- X U bètablokkers, ACE-remmers of immunosuppressiva gebruikt.
 - Deze medicatie neemt u beter niet in combinatie met immunotherapie.

Voorbeelden:

- o Bètablokkers: propranolol, atenolol ...
 - o ACE-remmers: lisinopril, Coversyl® ...
 - o Immunosuppressiva: glucocorticosteroiden, cyclosporine, methotrexaat, azathioprine, cyclofosfamide, tacrolimus ...
- X U zwanger bent. Als de patiënt al gestart is met de therapie en zwanger wordt, kan de behandeling in overleg toch verdergezet worden.
 - X U overgevoelig bent voor aluminiumhydroxide.
 - X U overgevoelig bent voor een van de hulpstoffen (mannitol, cellulose, silica, natriumcroscarmellose, colloïdaal watervrij silicium, magnesiumstearaat en lactose).
 - X U een ernstige nierfunctiestoornis hebt.
 - X U jonger bent dan 5 jaar of ouder dan 60 jaar.

BEHANDELING MET IMMUNOTHERAPIE

Immunotherapie of desensibilisatie kan op twee manieren worden toegediend:

- via **medicatie** (sublinguale immunotherapie of SLIT)
- via **injecties** (subcutane immunotherapie of SCIT)

Voor- en nadelen van immunotherapie:

- ✓ De oorzaak van allergie wordt aangepakt.
- ✓ Symptomen en klachten verminderen.
- ✓ U hebt minder noodmedicatie nodig.
- ✓ Nieuwe allergieën worden voorkomen.
- ✓ De ontwikkeling van astma wordt voorkomen.

- ✗ De behandeling duurt drie tot vijf jaar.
- ✗ Er zijn mogelijke bijwerkingen.
- ✗ De eerste inname of toediening gebeurt onder supervisie van een arts, waarna u tot 30 minuten in observatie moet blijven.
- ✗ De therapie (medicatie of injecties) wordt niet terugbetaald.

SUBLINGUALE IMMUNOTHERAPIE (SLIT)

Bij deze vorm van immunotherapie neemt u het allergeen in de vorm van een **smelttablet** onder de tong **eenmaal per dag** in, gedurende een volledig jaar. Met uitzondering van Oralair®: deze medicatie neemt u gedurende vier maanden per jaar en heeft dan ook een minder groot langetermijneffect.

De behandeling wordt het best opgestart buiten het allergieseizoen (zie ook de pollenkalender). De toediening is vrij eenvoudig, enkel de **eerste inname** gebeurt **onder supervisie van een arts**. Als dit zonder problemen verloopt, kan de behandeling daarna thuis verdergezet worden.

Wat zijn mogelijke bijwerkingen?

Immunotherapie in de vorm van een smelttablet wordt doorgaans goed verdragen en is een veilige therapie, waardoor het geschikt is om thuis in te nemen. Zoals alle geneesmiddelen, kan ook deze therapie bijwerkingen veroorzaken, maar die zijn vaak mild en tijdelijk. De meeste van deze bijwerkingen treden op tijdens de eerste week van de therapie en nemen daarna ook af.

- Veelvoorkomende bijwerkingen
 - Jeuk of irritatie in de mond, oren of ogen
 - Zwelling van de mond en lippen
 - Het gevoel van de keel te moeten schrapen
 - Niezen
- Zeldzame bijwerkingen
 - Misselijkheid
 - Buikpijn
- Zeer zeldzame bijwerkingen: raadpleeg in dit geval meteen een arts.
 - Ernstige jeuk aan handpalmen en voetzolen
 - Netelroos (urticaria)
 - Zwelling van de slijmvliezen in de mond en/of keel die een gevoel van verstikking veroorzaken
 - Moeilijkheden bij het ademhalen en/of slikken
 - Veranderingen in de stem

Hoe neem ik een tablet in?

- U neemt het tablet overdag in. Zorg dat uw mond leeg is.
- Houd het tablet onder de tong houden totdat het volledig is opgelost (ongeveer na 1 minuut).
- Na de inname kunt u het best gedurende **1 minuut niet slikken** en gedurende **5 minuten niets eten of drinken**.
- De dagelijkse dosis hangt van het type tabletten dat werd opgestart (zie verder in deze brochure).

Na **de eerste inname** (onder supervisie) blijft u nog 30 minuten in het ziekenhuis voor observatie.

Wat als ik het tablet ben vergeten in te nemen?

Als u de inname vergeten bent, maar er op dezelfde dag nog aan denkt, mag u het tablet later op de dag nog innemen. Lukt dit niet, dan neemt u de volgende dag uw routine van één tablet per dag weer op. **Neem nooit een dubbele dosis** om een gemiste inname in te halen. Zolang de behandeling **korter dan één week** is onderbroken, mag u die gewoon verderzetten.

Werd de behandeling **langer dan een week** onderbroken? Neem dan het eerstvolgende tablet in onder begeleiding van een arts.

Het is belangrijk dat u het geneesmiddel inneemt volgens het voorschrift en dus therapietrouw bent. **Hoe therapietrouwer u bent, hoe beter het resultaat.**

Moet de behandeling in bepaalde gevallen gestopt worden?

Stop gedurende zeven dagen met de behandeling na een tandextractie of een chirurgische ingreep in de mond.

Wat als ik zwanger ben?

Indien u zwanger bent, raden we af om immunotherapie op te starten. Wordt u zwanger tijdens de behandeling, dan kan die verdergezet worden.

Wat is de kostprijs van sublinguale immunotherapie?

Achteraan in deze brochure vindt u een overzicht van de verschillende kosten voor een behandeling met sublinguale immunotherapie (medicatie en raadplegingen).

SUBCUTANE IMMUNOTHERAPIE (SCIT)

Bij deze vorm van immunotherapie krijgt u een **injectie** van het allergeen (boom- of graspollen of huisstofmijt) **in de bovenarm** toegediend. De dosis wordt geleidelijk opgebouwd.

De behandeling wordt het best opgestart buiten het allergieseizoen (zie ook de pollenkalender). De start van immunotherapie kan het hele jaar door gebeuren, maar bij voorkeur in de zomermaanden.

De injectietherapie bestaat uit twee fases: de opstartfase (instelfase) en de onderhoudsfase.

1) Opstartfase

Bij de opstartfase wordt er **elke week**, en dat **6 weken lang, één injectie** toegediend door de behandelende arts. Er wordt opgestart met 0,05 ml. Elke week wordt de hoeveelheid verhoogd tot na 6 weken de onderhoudsdosis van 0,5 ml bereikt is. Daarna wordt de onderhoudsdosis van 0,5 ml twee keer per week geïnjecteerd, opnieuw gedurende 6 weken. Dat maakt dat u slechts 3 maanden toekomt met de eerste flacon van het geneesmiddel.

2) Onderhoudsfase

Na de opstartfase volgt de onderhoudsfase. Die houdt in dat u om de 4 weken één injectie met de maximale dosis van het allergeen (0,5 ml) krijgt toegediend door uw behandelende arts. De totale duur van de behandeling bedraagt 3 tot 5 jaar. Tijdens de onderhoudsbehandeling komt u met één flacon van het geneesmiddel een half jaar toe. Nadien hebt u een nieuw voorschrift nodig.

U krijgt een voorschrift waarmee u naar uw apotheker kunt gaan. De levertermijn van de medicatie duurt gemiddeld 4 weken, maar kan uitzonderlijk ook langer zijn. Breng daarom altijd tijdig uw voorschrift binnen. U bewaart de medicatie zelf in de koelkast.

Hoe wordt de injectie toegediend?

De injectie wordt in de bovenarm toegediend. De eerste injectie zal toegediend worden in UZ Leuven, nadien zullen de injecties door uw huisarts verder worden toegediend. Daarvoor maakt u zelf de nodige afspraken. Het is belangrijk om tijdig een nieuw voorschrift aan de huisarts te vragen, voordat de inhoud van de vorige flacon op is.

Na de injectie blijft u 30 minuten in observatie op de afdeling. In het geval van ziekte of koorts wordt de injectie uitgesteld.

De medicatie is 6 maanden houdbaar en moet steeds in de koelkast bewaard worden. U vervoert de medicatie het best in een koeltas.

Wat zijn mogelijke bijwerkingen?

Subcutane immunotherapie kan enkele bijwerkingen veroorzaken. U neemt het best telkens een antihistaminicum in een halfuur vóór de injectie.

- **Lokale reactie** ter hoogte van de injectieplaats op de arm: roodheid, zwelling en/of jeuk. Deze reactie kan tot enkele dagen aanwezig blijven en kan verschillen van persoon tot persoon. Een gemiddeld ernstige reactie van ca. 3 cm hoeft u niet ongerust te maken. Een grotere en laattijdige reactie (enkele uren na de inspuiting) is mogelijk. In dat geval kan koude therapie (coldpack) helpen.
- **Algemene reactie** met jeukende ogen, niezen, kortademigheid. Dit komt zelden voor.
- In heel zeldzame gevallen treedt er een bloeddrukdaling of anafylactische shock op. Daarom blijft de patiënt na de injectie nog 30 minuten in observatie.

Wat als de injectie moet uitgesteld worden?

Als u één week overslaat in de opstartfase, wordt de behandeling gewoon verdergezet. Als er twee weken moeten overgeslagen worden, is het nodig om een stap terug te zetten en eerst opnieuw een langere dosis toe te dienen. De week daarna kan de dosis dan weer verhoogd worden.

Wat als ik zwanger ben?

Indien u zwanger bent, raden we af om immunotherapie op te starten. Wordt u zwanger tijdens de behandeling, dan kan die verdergezet worden.

Wat is een boostertherapie?

Een behandeling met subcutane immunotherapie stopt na drie tot vijf jaar. Als u nog beperkte klachten hebt die onder controle kunnen gehouden worden met medicatie, starten we niet meteen een nieuwe therapie op. Als u wel opnieuw veel klachten hebt na het einde van de behandeling, kan een boostertherapie opgestart worden.

Hierbij doorloopt u hetzelfde opbouwschema als bij de start van de eerste subcutane immunotherapie, maar gebruikt u maar één flacon. Als deze flacon leeg is, stopt de therapie en bent u beter beschermd voor het komende pollenseizoen. Deze boosterbehandeling kan jaarlijks herhaald worden. Voor allergie aan boompollen start u met deze injecties ten laatste in november, voor grassen start u ten laatste in februari. Hebt u een gecombineerde therapie nodig (bomen en grassen), dan start u ook ten laatste in november.

Wat is de prijs van subcutane immunotherapie?

Achteraan in deze brochure vindt u een overzicht van de verschillende kosten voor een behandeling met subcutane immunotherapie (medicatie en raadplegingen).

Contact

Hebt u een afspraak nodig voor de start van immunotherapie of hebt u een vraag? Dan kunt u steeds contact opnemen met de allergieverpleegkundige.

Allergieverpleegkundige: tel. +32 16 33 23 42
(op maandag en donderdag)

Dienst neus-, keel-, oorziekten,
gelaats- en halschirurgie: tel. +32 16 33 23 40

INFORMATIE VOOR HUISARTSEN

Meer specifieke informatie over de behandeling van allergie met subcutane immunotherapie voor huisartsen bundelden we op de UZ Leuven-website.

U vindt de info op
www.uzleuven.be/allergeen-immunotherapie-ait
of scan de QR-code.

KOSTPRIJS IMMUNOTHERAPIE

Huisstofmijt

	Immuno-therapie	Medicatie-kost 1 jaar	Raad-pleging UZ Leuven	Raadpleging huisarts	Totale kost (per jaar)
Purethal[®]	SCIT (inspuitingen)	1 ^e jaar: € 300 2 ^e jaar: € 200	€ 12	1 ^e jaar: € 4 x 17 2 ^e jaar: € 4 x 12	1 ^e jaar: € 380 2 ^e jaar: € 260
Acarizax[®]	SLIT (tabletten)	€ 1.116	€ 12	-	€ 1.128
Orylmyte[®]	SLIT (tabletten)	1e jaar: € 1.013 2e jaar: € 1.006	€ 12	-	1e jaar: € 1.025 2e jaar: € 1.018

Graspollen

	Immuno-therapie	Medicatie-kost	Raad-pleging UZ Leuven	Raadpleging huisarts	Totale kost (per jaar)
Purethal[®]	SCIT (inspuitingen)	1 ^e jaar: € 300 2 ^e jaar: € 200	€ 12	1 ^e jaar: € 4 x 17 2 ^e jaar: € 4 x 12	1 ^e jaar: € 380 2 ^e jaar: € 260
Grazax[®]	SLIT (tabletten)	€ 1.116	€ 12	-	€ 1.128
Oralair[®]	SLIT (tabletten)	4 maanden: € 350	€ 12	-	€ 362

Boompollen

	Immuno-therapie	Medicatie-kost	Raad-pleging UZ Leuven	Raadpleging huisarts	Totale kost (per jaar)
Purethal®	SCIT (inspuitingen)	1 ^e jaar: € 300 2 ^e jaar: € 200	€ 12	1 ^e jaar: € 4 x 17 2 ^e jaar: € 4 x 12	1 ^e jaar: € 380 2 ^e jaar: € 260
Itulazax®	SLIT (tabletten)	€ 1.380	€ 12	-	€ 1.392

Bovenstaande prijzen werden opgetekend bij de druk van deze brochure in het voorjaar van 2024.

DOSIS SUBLINGUALE IMMUNOTHERAPIE (SLIT)

Itulazax[®] - Grazax[®] - Acarazix[®]: dagelijks dezelfde dosis

Oralair[®] - Orylmyte[®]

Start steeds met de **kleine blister** (tabletten van 100 IR), begin dan pas aan de grote blister (tabletten van 300 IR) als de tabletten uit de kleine blister op zijn.

Verpakking	Dosering
KLEINE BLISTER	
Dag 1	1 tablet van 100 IR
Dag 2	2 tabletten van 100 IR
GROTE BLISTER	
Dag 3 en daarna	1 tablet van 300 IR, eenmaal per dag

© april 2024 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de dienst algemene interne geneeskunde afdeling allergie, de dienst kindergeneeskunde afdeling kinderallergie, de dienst neus-, keel- en oorziekten, gelaats- en halschirurgie afdeling rhinologie en allergie, en de dienst dermatologie afdeling contactallergie – in samenwerking met de dienst communicatie.

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/701701

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 mynexuzhealth

Raadpleeg uw medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

